
Resultat- och ekonomisk plan
Samhällsbyggnadsnämnden
2024-2027

Innehåll

1. Verksamhetsområde	3
2. Grunduppdrag och nämndsnyckeltal.....	3
3. Nämndens budget och uppdrag	4
3.1 PKV.....	5
3.2 Justering kapitalkostnader.....	5
3.3 Effektivisering.....	5
3.4 Tidigare REP beslut	5
3.5 Prioriteringar	5
3.6 Detaljbudget samhällsbyggnadsnämnden.....	6
4. Investeringar 2024–2027.....	6
5. Framtiden	8
6. Taxor 2024	16

1. Verksamhetsområde

Samhällsbyggnadsförvaltningen verkställer samhällsbyggnadsnämndens beslut.

Samhällsbyggnadsförvaltningen leds av samhällsbyggnadschefen som har det övergripande ansvaret för förvaltningens verksamheter. Samhällsbyggnadsförvaltningen är uppdelad i fem övergripande områden: bygg- och miljöenhet, gata- och parkenhet, lokalvårdsenhet, VA- och renhållningsenhet samt kostenhet. De fem enheterna ansvarar för:

- ✓ Detaljplanering
- ✓ Bygglov
- ✓ Bostadsanpassning
- ✓ Energi- och klimatrådgivning
- ✓ Gator, trafik och parker
- ✓ Kart, mät och GIS
- ✓ Vatten- och avloppsförsörjning
- ✓ Renhållning
- ✓ Miljö- och hälsoskydd
- ✓ Livsmedel och dricksvatten
- ✓ Serveringstillstånd, tobak och receptfria läkemedel
- ✓ Naturvård och kalkning
- ✓ Lotterier
- ✓ Kostförsörjning
- ✓ Lokalvård

2. Grunduppdrag och nämndsnyckeltal

Kommunens grunduppdrag, det vill säga VAD som ska göras, styrs till stor del av lagstiftningar, förordningar, föreskrifter och invånare men även politiken styr via styrande dokument. Det är i kvalitetsstyrningen som grunduppdraget följs upp och utvärderas för att visa om grunduppdraget uppfyller god kvalitet eller inte.

Grunduppdragen presenterar uppföljningen av de nyckeltal som utvärderar kommunens grunduppdrag inom respektive verksamhetsområde. Samhällsbyggnadsnämnden har nyckeltal i ett av dessa områden, nämligen *Bygga, bo och miljö*. Området *ekonomi* och *kommun och politik* ska följas upp av samtliga nämnder.

Samhällsbyggnadsnämnden								
NYCKELTAL		Utfall delår 2023	Bokslut 2022	Utfall delår 2022	Bokslut 2021	Utfall delår 2021	Bokslut 2020	Accepterad kvalitetsnivå
Bygga bo och miljö								
Andel tjänliga vattenprov och tjänligt med anmärkning (%)	😊	100	100	100	100	100	100	100
Antal överklagade beslut som ändrats efter omprövning	😊	0	0	0	0	0	2	2
Antal bygglov som klarar en handläggningstid på tio veckor (%)*	😊	100	100	100	100	100	98	98
Handläggningstid vid beslut om bygglov, veckor i genomsnitt**		x	x	x	x	x	x	10
Ekonomi								
Budgetavvikelse (%)	😞	-5,0	-7,7	0,7	0,7	-2,8	2,3	≥ 0
Kommun och politik								
Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt (%)	😞	6,6	7,0	6,7	6,8	9,2	5,5	5,5
Nöjda medarbetare (%)	😊	78,0	x	78,0	78,0	x	79	74
* Nytt nyckeltal 2018								
** Borttaget 2018								

Andel tjänliga vattenprov och tjänligt med anmärkning

Provresultatet avser det egenkontrollprogram Hylte kommun har för att kontrollera vattenkvalitén. Resultatet kan bli tjänligt, tjänligt med anmärkning eller otjänligt. Alla prov har varit tjänliga. Målet är uppfyllt och dricksvattnet fortsätter att hålla en hög kvalitet.

Antal överklagade beslut som ändrats efter omprövning

I år har bygg- och miljöenheten inte haft några överklagade beslut som ändrats efter omprövning, men det tobaksärende som överklagades förra året skickades till förvaltningsrätten som avtog överklagandet. Förvaltningsrättens beslut överklagades och ärendet ligger nu hos Kammarrätten.

Andel bygglov som klarar en handläggningstid på tio veckor

I samtliga ärenden (100 procent) har beslut tagits inom tio veckor respektive fyra veckor från att ärendet är komplett, det vill säga då ansökan är fullständig. Många av ärendena är ofullständiga vid ansökan och behöver kompletteras, vilket är tidskrävande vid handläggningen. En begäran om komplettering måste göras inom tre veckor från att ansökan/anmälan inkommer till förvaltningen. Görs det senare gäller komplett datumet från den dag som ansökan kom in. Vilket innebär att ärendet kan komma att avgöras i befintligt skick, dvs. bristfälliga handlingar eller kan komma att överstiga handläggningstiden om tio veckor och få en reducerad avgift.

Budgetavvikelse

Samhällsbyggnadsnämndens budgetavvikelse med tillhörande kommentarer återfinns i nämndens delårsbokslut.

Sjukfrånvaro

Samhällsbyggnadsnämndens sjukfrånvaro med tillhörande kommentarer återfinns i nämndens delårsbokslut.

Nöjd medarbetare

Samhällsbyggnadsnämndens resultat från HME (nöjd medarbetare) med tillhörande kommentarer återfinns i nämndens delårsbokslut.

3. Nämndens budget och uppdrag

Den 14 november 2023 beslutade kommunfullmäktige om budgetramarna för respektive nämnd och styrelse. Beslutet baseras på förslag från Framtid Hylte 3 bestående av Socialdemokraterna, Liberalerna, Kommunens väl och Vänsterpartiet.

Nämnderna har tillförts 95 % av pris och lönekomensation motsvarande 4,7 procent i uppräkningskostnaderna och 2,8 procent i uppräkningskostnader av övrig förbrukning. För högre pensionskostnader har nämnderna tillförts 11,33 procent – 14,33 procent. Nämnderna har även tilldelats ett effektiviseringsuppdrag för att minska kostnaderna. För samhällsbyggnadsnämnden uppgår effektiviseringsuppdraget till 0,25 procent.

Samhällsbyggnadsnämnden – ekonomisk tilldelning, tkr

Ekonomisk tilldelning, tkr	2024	2025	2026	2027
Basbudget föregående år	23 443	26 525	27 425	28 172
PKV	626	899	748	1 019
PO-pensioner	186			
Justering kapitalkost, och hyror	1 127			
Effektivisering	-66			
Summa	25 315	27 425	28 172	29 191
Lekplats vid Solgläntans förskola	10			
Förfallna hus	-300			
Tidigare beslut	-290			
Kompensation högre energikostnader	1 500			
Prioriteringar	1 500			
Total	26 525	27 425	28 172	29 191

3.1 PKV

Ramen omfattas av prisökningar med utgångspunkt från Sveriges kommuner och regioners (SKR) prognos på prisindex kommunal verksamhet (PKV). PKV används som underlag vid beräkning av kostnadernas utveckling i fasta löner och priser. Samhällsbyggnadsnämnden fick 626 tkr i kompensation för PKV 2023 samt 186 tkr i kompensation för ökade pensionskostnader, vilket är utfördelat på olika verksamheter i detaljbudgeten.

3.2 Justering kapitalkostnader

2019 infördes en ny kapitalkostnadsmodell som innebär att nämndens skattefinansierade verksamheter kompenseras för förändrade kapitalkostnader. Samhällsbyggnadsnämnden har fått en uppjusterad RAM med totalt 1 127 tkr för kapitalkostnader och hyror.

3.3 Effektivisering

En effektivisering motsvarande 66 tkr ska genomföras under 2024. Effektiviseringskravet fördelas ut på verksamheterna enligt detaljbudgeten.

3.4 Tidigare REP beslut

Samhällsbyggnadsnämndens tidigare REP beslut avser 300 tkr för projektet Förfallna hus samt 10 tkr för lekplats vid Solgläntans förskola. Tilläggsbudget för projektet Förfallna hus följer inte med till 2024.

3.5 Prioriteringar

En utökning av ram motsvarande 1 500 tkr för kompensation av högre energikostnader har tilldelats samhällsbyggnadsnämnden.

3.6 Detaljbudget samhällsbyggnadsnämnden

Nedan redovisas samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till detaljbudget 2024 på tre positioner utifrån den ram (REP 2024) som fullmäktige beslutat 2023-11-14.

Verksamhet	Budget 2023	PKV P. 4,7% Ö. 2,8%	PO pensioner 11,33% - 14,33%	Justering kapitalkost. och hyror	Tidigare beslut, RAM-just.	Prioriteringar	Effektivisering	Budget 2024	Förändring 2023/2024
100 Nämnds- och styrelseverksamhet	659	19	6				-3	680	21
200 Fysisk och teknisk planering	3 580	101	30	-399	-300			3 012	-568
240 Gator, vägar, parkering	11 413	321	96	934		1 500	-53	14 210	2 797
250 Parker	1 600	45	13	70	10			1 738	138
261 Miljö och hälsoskydd myndighet	2 390	67	20	-71				2 407	16
263 Miljö och hälsoskydd hållbar utv.	31	1	0					32	1
299 Adm samhällsbyggnad	601			49				649	49
340 Idrotts- och fritidsanläggning	453	13	4	-47				423	-30
510 Bostadsanpassning	2 147	60	18				-10	2 215	68
930 Förs. Verksamheter internt	568			591				1 159	591
93020 Lokalvårdsenheten	0			8				8	8
93040 Kostenheten	568			583				1 150	583
Summa	23 443	626	186	1 127	-290	1 500	-66	26 525	3 083
865 Vattenförsörjning och avl								0	0
870 Avfallshantering								0	0
Totalt Nämnd	23 443	626	186	1 127	-290	1 500	-66	26 525	3 083

4. Investeringar 2024–2027

Investeringsbudget, tkr	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Gata och park	12 287	9 287	7 167	7 167
326 Reinvestering maskiner och utrustning	220	220	100	100
108 Gång- och cykelvägar	300	300	300	300
110 Reinvesteringar asfaltsbeläggning	4 000	4 000	4 000	4 000
207 Utrymme effektivisering gatubelysning	2 500	2 500	2 500	2 500
207 Utrymme effektivisering gatubelysning	5 000	2 000		
149 Upprustning lekplatser inkl tilläggsbudget	267	267	267	267
Raminvesteringar	800	800	800	800
Raminvestering SBN	800	800	800	800
Total	13 087	10 087	7 967	7 967

Investeringsbudget, tkr	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Vatten och avlopp	10 200	18 100	11 200	12 400
Vatten och avlopp enl beslutad VA-plan	10 200	18 100	11 200	12 400
Renhållning och avfallshantering	4 100	20 100	100	100
119 Omlastningsyta Borabo	4 000			
Reinvestering ÅVC	100	100	100	100
Insamlingsystem för fastighetsnära insamling		20 000		
Total	14 300	38 200	11 300	12 500

Nedan beskrivs kommande investeringar för 2024 samt vad som ligger i plan 2025-2027.

Gata- och parkenheten

Maskinparken inom gata- och parkenheten behöver kontinuerligt upprustas för att bibehålla driftsäkerheten samt leverera förväntad kvalitet.

Investeringsbudgeten för gång- och cykelvägar avser i huvudsak upprustning av befintliga sträckor.

Reinvestering asfaltsbeläggning avser upprustning av kommunala vägar och gator enligt asfaltsbeläggningsplanen. 2023 användes inte hela budgeten (4 000 tkr) på grund av kraftiga prisökningar. Våren 2024 kommer besiktning av det kommunala gatu- och vägnätet att genomföras för att skaffa en bild av hur verkligt investeringsbehov ser ut. Upphandling av ny entreprenör för beläggningsarbete pågår och nytt avtal ska vara på plats Q1 2024.

Effektivisering gatubelysning avser bland annat utbyte av befintliga armaturer till LED, samförläggingsprojekt, återinvestering av gamla trästolpsanläggningar pågår i Unnaryd, Hyltebruk och Jälluntofta. De extra investeringsmedel som nu finns tilldelade föreslås användas för att hantera områden under 2024 i den ordning som redovisats för nämnden: Nyby, Långaryd, Landeryd, Hyltebruk, Drängsered och Rydöbruk.

Besparingspotentialen inom belysningsområdet kan vara mycket stor vid byte från gammal omodern belysning till ny LED-teknik, ungefär 40 procent.

Anslaget för upprustning lekplatser avser att säkra upp så att de kommunala lekplatserna uppfyller de krav som lagstiftningen ställer. Alla barn har rätt till lek i en stimulerande, trygg och lämplig miljö enligt FN:s barnkonvention som Sverige har anslutit sig till. Det innebär bland annat att barns miljöer och lekplatser ska vara säkra och tillgängliga. Kommunen utför därför kontinuerligt veckovisa säkerhetskontroller och årligen mera detaljerade säkerhetsbesiktningar av lekplatserna. Dessutom byts eller luftas sanden var tredje år för att fylla funktionen som fallskydd.

Utveckling av den offentliga miljön, utbyte av trasig utrustning, skadegörelse, stormskador, vattenskador inom gata/park liksom investeringsbehov inom kost och lokalvård ska täckas av nämndens raminvestering. Inom kostverksamheten finns till exempel ett kontinuerligt behov av utbyte av värmevagnar som används dagligen och utsätts för stort slitage vid transport mellan kommunens kök liksom utbyte av köksutrustning som inte tillhör fastigheten. Lokalvården har behov av utbyte och investering i städutrustning i syfte att ha en hög kvalitet på utförda tjänster.

VA- och renhållningsenheten

Vatten och avlopp

Den fortsatta utvecklingen och förvaltningen av VA-anläggningen styrs i hög grad av den VA-plan som kommunfullmäktige beslutade om i februari 2022. De största investeringarna under de närmaste åren utöver reinvesteringar i VA-anläggningen är överföringsledning

Hyltebruk – Landeryd, åtgärder för säkrare dricksvattenvattenförsörjning samt läkemedelsrening av avloppsvattnet.

Händelsen i Unnaryd hösten 2022 då dricksvattnet riskerade påverkan av kemikalie innebär att krisorganisationen och nödvattenplanen gick igång. Uppföljning av krisen visade att det finns ett behov av att se över vilken utrustning som kommunen behöver ha snabbt tillgänglig vid liknande händelser i framtiden.

Renhållning och avfallshantering

Inom avfallsområdet styrs verksamheten förutom av avfallsplanen också av de förändringar inom avfall och återvinning som beslutas om på central nivå. Från och med 1 januari 2024 tar kommunen över ansvaret för återvinningsstationerna från Förpackningsinsamlingen (FTI) som upphör som organisation. FTI överläter befintliga anläggningar och erbjuder kommunen att köpa behållarna som finns på plats den 31 december 2023.

Riksdagen har också beslutat att kommunerna senast år 2027 ska samla in förpackningar av t.ex. papper, plast och metall direkt vid fastigheten, så kallad fastighetsnära insamling. För Hyltes del innebär det senast år 2026 då avtalet med nuvarande entreprenör upphör den 31 december 2025. Kommunerna ska erhålla ekonomisk kompensation för insamling av förpackningar då det fortfarande är producenter som sätter förpackningar på marknaden som ska bära kostnaderna.

Kommunstyrelsen beslutade i oktober 2023 att inriktningen för Hylte kommun ska vara att bli medlem i kommunalförbundet Samverkan Återvinning Miljö (SÅM). Vilka investeringar som Hylte kommun kommer att behöva genomföra de närmaste åren är i hög grad beroende av om ett inträde i SÅM kommer att genomföras eller inte, eftersom ett eventuellt inträde innebär att framtida investeringar görs inom ramen för kommunalförbundet.

5. Framtiden

Gemensamt samhällsbyggnadsförvaltningen

Inom i princip alla enheter finns ett stort behov av att arbeta strukturerat med digitalisering för att effektivisera förvaltningens administration. Under 2023 implementerades Ecos Minut Miljö där sökande bl a kan följa och komplettera sina ärenden digitalt samt ett nytt system för felanmälan inom gata och park. Arbetet med att hitta nya arbetsätt inom övriga delar av förvaltningen ska fortsätta. Under 2024 ska förvaltningen också fokusera på dokumentation av processer och rutiner inom samtliga enheter.

Bygg- och miljöenheten

Plan- och byggverksamheten, myndighetsutövning

Översiktsplanen behandlar många olika frågor som berör framtida bebyggelseutveckling, kommunikationer och användning av mark- och vatten i kommunen som helhet och kommunen måste arbeta aktivt med sin översiktsplan. Planen anger de prioriteringar kommunen vill göra och vilken inriktning den fysiska planeringen bör ha för att nå en hållbar samhällsutveckling. Efter valet 2022 har kommunen 24 månader på sig att ta fram och anta en

planeringsstrategi. Syftet med planeringsstrategin är att den ska främja en ökad kontinuerlig översiktsplanering för att hålla översiktsplanen aktuell. Planeringsstrategin beräknas antas av kommunfullmäktige i maj 2024.

Genom en lagändring i plan- och bygglagen i juni 2022 ska regional fysisk planering ske i Stockholms län, i Skåne län och nu även i Hallands län. Regionen ansvarar för denna planering men kommunerna kommer att ha en viktig roll i arbetet. Tanken är att planen ska antas av regionfullmäktige i juni 2026 och arbetet pågår nu med dialoger, workshops m.m.

Antalet lov och anmälningar har minskat något under 2023. Under perioden 1 december 2021 – 30 nov 2022 vara antalet ärende 141, varav 69 st var bygglovsärenden. Under perioden 1 december 2022 – 30 november 2023 var antalet ärenden 118, varav 61 st var bygglovsärenden. Det är troligare att antalet ärenden under 2024 mer liknar 2023 än 2022 beroende på konjunkturläget. Kommunen har dock ett flertal nya detaljplaner på gång vilka förväntas generera nya bygglovsärenden på sikt.

Flera utbyggnadsområden är på gång och enheten har tillsammans med VA- och renhållningsenheten och gata-och parkenheten en drivande roll i kommunens exploateringsprojekt. Enheten har ett arbete i att utifrån översiktsplanen titta på framtida möjliga exploateringar och vid behov föreslå nya eller ändrade detaljplaner.

Projektet förfallna hus startade vid halvårsskiftet 2020 och har finansiering till och med 2023 med 50 %-tjänst. Med satsningen på tillsynsärenden har ärendebalansen upprätthållits. Totalt finns 88 öppna tillsynsärenden varav många är gamla. Under 2023 har 17 nya ärende öppnats och 16 har avslutats. Tillsynsärendena är komplexa och tidskrävande och satsningen med extra resurser till tillsynsärenden bedöms nödvändig för att upprätthålla ärendebalansen avseende tillsynsärenden.

Digitalisering har pågått under 2023 med utveckling av verksamhetssystem och e-tjänster. Kostnaderna, både i pengar och i tid, bedöms kunna återbetalas på kort tid genom effektivare handläggning. Flera behov finns inom digitalisering inom bygg- och miljöenheten. Fortsatt utveckling av verksamhetssystem är nödvändig, liksom e-tjänster. Kraven på digitaliserade översiktsplaner och detaljplaner kommer allt närmare, liksom förväntningarna på kommunen att tillhandahålla dess tjänster. Digitalisering av detaljplaner kan också innebära en snabbare och kostnadseffektivare bygglovsprocess på sikt genom att delar av processen automatiseras. Digitalisering av detaljplaner bör påbörjas och helst slutföras under 2024 – 2027.

Miljö- och hälsoskydd, myndighetsutövning

Klimatfrågor och ändrad lagstiftning kopplad till detta kommer på sikt att påverka enhetens arbete. Det kan vara nationella projekt med fokus på energitillsyn samt arbete med förorenad mark. 2023 bortprioriterades arbetet med förorenad mark. För varje år som arbetet enligt ”Handlingsplan för förorenade områden” bortprioriteras, ökar behovet för kommande år. Tillsynstiden ökar för respektive år framåt till och med år 2050, då alla objekt med riskklass 1

eller 2 ska vara åtgärdade. En översyn av "Handlingsplan för förorenade områden" planeras under 2024.

Det finns ett behov av att öka investeringstakten av enskilda avlopp med uppföljande krav i enlighet med Havs- och vattenmyndigheten för att komma i nivå med länets övriga kommuner. 4 av 14 områden är inventerade i kommunen. Inventeringen har bortprioriterats helt under 2023. Om samma inventeringstakt fortlöper, kommer kommunens samtliga enskilda avlopp att vara inventerade år 2034, under förutsättning att arbetet inte bortprioriteras pga. resursbrist.

Arbetet med invasiva växter tenderar att öka i takt med att kännedomen hos medborgarna kring ämnet ökar.

Det finns en sårbarhet i att handläggarna är ensamma inom sina kompetensområden. Att medverka i olika projektgrupper inom Miljösamverkan Väst gör att handläggaren får kollegor över gränserna, vilket också bidrar till kompetensutveckling. Målet är att respektive handläggare ska vara delaktig i ett projekt årligen eller vartannat år, beroende av omfattningen av projektet. Under 2024 kommer enheten att delta i projekt kring tillsyn av bilverkstäder samt tillsynsmetodik på avloppsledningsnätet.

Under året 2023 har samtliga livsmedelsverksamheter (ca 128 st) klassas om enligt Livsmedelsverkets nya riskklassningsmodell. För Hylte kommun betyder detta att tillsynsinsatsen kommer minska med ca 0,5 årsarbeten under 2024.

Digitalisering med fortsatt utveckling av verksamhetssystem och e-tjänster bedöms som nödvändiga. Digitalisering och automatisering av enskilda ärendeprocesser, t ex köldmedierapportering, bedöms som möjliga och skulle kunna utvecklas i samverkan med andra kommuner, t ex inom miljösamverkan.

Gata- och parkenheten

I den offentliga miljön rör sig och möts kommuninvånarna, besökare och verksamheter. Hur kommunen tar hand om den offentliga miljön är en viktig faktor för hur attraktiv kommunen är. Enheten har ett omfattande uppdrag och med befintliga resurser är det nödvändigt att prioritera hårt bland annat vad gäller skötselnivåer av offentliga ytorna. Under 2023 har en inventering genomförts liksom gemensam planering tillsammans med Hyltebostäder i syfte att effektivisera arbetet. Förslaget presenteras för nämnden i december för implementering av ett nytt arbetssätt 2024.

Arbetet med utbyten, reinvesteringar och samförläggningar inom gatubelysningen fortsätter och möjliggörs genom tilldelade investeringsmedel. Under 2023 tvingades nämnden besluta om nedsläckning av vissa sträckor på grund av stora säkerhetsbrister i anläggningen. Arbetet med att bygga upp en ny belysningsanläggning där den gamla raserats pågår enligt vissa principer efter beslut i nämnden. Kommunen medverkar i samförläggningar med nätägaren när det är lämpligt och på så sätt fördelas kostnaden mellan nätägare och kommun.

En beläggningsplan ska tas fram under våren/sommaren 2024 för att på sikt kunna motverka den underhållsskuld som håller på att byggas upp på kommunens vägnät. Positivt är att det finns en regelbundenhet i den årliga budgeteringen för beläggningar.

Det finns behov av att ta fram en kommunal gång- och cykelplan med prioriteringsordning. Arbetet med att öka trafiksäkerheten för de oskyddade trafikanterna framför allt i anslutning till skolor måste ses som en prioriterad åtgärd de kommande åren.

Brister i hanteringen av lokala trafikföreskrifter och arbetet med trafikfrågor är påtagligt och arbetet är eftersatt pga vakanser men kommer att påbörjas under 2024.

Digitalisering och uppdatering av olika system och program behöver prioriteras för att effektivisera enhetens administration då myndighetskraven ökar på samma sätt i en mindre kommun som i en större kommun.

Kostenheten

Då kommunen har behov av att lämna externt hyrda lokaler när det är möjligt pågår flytt av kök och matsal i Unnaryd till f.d. Vildmarksgymnasiet. Under tiden som köket ställs i ordning kommer varm mat att fraktas från annat kök under en period.

Kostenheten vill tillsammans med omsorgen sträva mot att minska undernäringen hos äldre genom näringstätta måltider och gemensam medverkan i nätverket ”Nollvision för undernäring hos äldre”.

Fortsatt arbete tillsammans med berörda nämnder för att minska matsvinnet. Inom omsorgen förekommer ett lagringssvinn som förhoppningsvis kan minskas genom att inrätta skafferier även på Malmagården precis som det finns på både Höstro och Sjölunda. Där kan omsorgspersonal hämta varor i stället för att göra egna inköp och hålla egna lager.

Kostenheten behöver även samverka med barn- och ungdomsförvaltningen och påtala vikten av att placera deras verksamheter nära köken och att det är en stor fördel att ha matsal på alla skolor. Det är önskvärt att implementera måltiden i läroplanen för att lyfta skollunchens betydelse för en bra skoldag. Förutom samverkan mellan skolan, eleven och kostenheten ingår även handlingar för att uppnå målen i agenda 2030 och att alltid ha barnet i fokus enligt barnkonventionen.

Enheten planerar att fortsätta servera avgiftsfria lättare to-go-luncher i kiosken på Örnaskolan för åk 7-9. Det för att möta elevernas behov, avlasta matsalen och bidra till en lugnare serveringsmiljö.

Enheten har utsett en måltidsutvecklare i befintlig personalstyrka som ska höja kvaliteten på måltiden enligt FAMM¹ och vara med i upphandlingsprocessen av livsmedel samt vara drivande i projektet cirkulärt kretslopp på Örnaskolans atriumgård.

Med hjälp av klimatfonden ska serveringssvinnet som hamnar i sk greenbox och som fungerar som gödning tas om hand. Tanken är att plantera bärbuskar, örter m.m. och som sedan används i serveringen.

Kost- och lokalvårdsenheten har startat upp ett språkprojekt med hjälp av omställningsfonden i samarbete med Lingio. Medarbetaren får träna yrkessvenska och samtidigt utföra praktiska sysslor i köket. Detta för att säkra upp bemanningen i framtiden. Projektet kommer att pågå under två år.

Lokalvårdsenheten

Medarbetarna utbildar sig med hjälp av olika kompetenshöjande digitala utbildningar.

I det ekonomiska läget bedömer förvaltningarna att behovet av lokalvård minskar vilket påverkar enheten negativt. Förhoppningsvis kan personalbehovet minskas med naturliga avgångar. Utmaningen i det är att göra attraktiva tjänster och med heltid som norm.

Enheten planerar att införa sorteringsystem för olika förpackningar i första hand på kontoren.

Upphandling på höghöjdstädning är klar och fönsterputsning är färdig i mitten av december.

VA- och renhållningsenheten

Riksdagen har beslutat om ändringar i lagen om allmänna vattentjänster. Lagkravet säger bl a att det ska finnas en aktuell vattentjänstplan i varje kommun. Kravet gäller från och med 1 januari 2024 och det är kommunfullmäktige som ska anta vattentjänstplanen.

Sammanfattningsvis innebär lagändringarna att

- När kommunen bedömer behovet av en allmän VA-anläggning ska hänsyn tas till förutsättningarna att tillgodose behovet genom en godtagbar enskild anläggning för det aktuella området.
- Det ska finnas en aktuell vattentjänstplan för varje kommun. Den ska visa
 - hur kommunen långsiktigt planerar för att tillgodose behovet av allmänna vattentjänster.
 - vilka åtgärder som ska vidtas för att den allmänna VA-anläggningen ska fungera vid skyfall.

¹ Five Aspects Meal Model

Kommunen ska samråda med berörda fastighetsägare och myndigheter och ställa ut förslaget till granskning innan den antar eller ändrar en vattentjänstplan och ta hänsyn till de synpunkter som framkommer vid samrådet och granskningen.

Svenskt Vatten har tagit fram en vägledning som kan vara ett stöd i arbetet och avsikten är att följa denna i framtagandet av vattentjänstplanen. Vattentjänstplanen kommer inte att vara klar i tid utan framtagandet av planen kommer att pågå under 2024. VA- och renhållningsenheten kommer att vara delaktig i detta arbete.

Hylte kommuns VA-plan beslutades av kommunfullmäktige i februari år 2022 och ingår i kommunens övergripande VA-planering där VA-översikten beskriver nuläget och även förbättringsbehoven för den allmänna VA-anläggningen inom verksamhetsområdet, utanför nuvarande verksamhetsområde och generellt för hela kommunen. VA-strategin är det styrdokument som innehåller riktlinjer i olika frågor kopplade till vatten- och avloppsförsörjning. De största utmaningarna för att uppnå en hållbar VA-försörjning är att göra en realistisk planering av finansiering av VA-anläggningen för att minska sårbarheten på anläggningen, möta framtida klimatförändringar och Hylte kommuns fysiska planering utifrån översiktsplanering och bostadsförsörjning.

Tidplan och kostnadsuppskattning, övergripande för stora VA-projekt:

Period I.	2020–2023	49,7 miljoner
Period II.	2024–2027	51,9 miljoner
Period III.	2028–2031	89,4 miljoner
Period III.	2032-2034	96,4 miljoner

Bortom nuvarande planeringshorisont: 40 miljoner/period (10 miljoner/år).

Det finns även en förvaltningsövergripande dagvattenstrategi med syftet att skapa förutsättningar för en långsiktig hållbar dagvattenhantering. Detta med avseende på vattenkvalitet samt risk för översvämning med hänsyn till ett förändrat klimat. Flera av VA-planens uppsatta mål har en koppling till dagvattenhanteringen. Ansvaret för dagvattenfrågorna inom kommunen fördelas på flera aktörer vilket preciseras i dagvattenstrategin. I dagvattenstrategin har bland annat översvämningsrisker kartlagts. Den beskriver även olika typer av lösningar för att leda bort eller fördröja dagvatten på ett hållbart sätt.

Kommunen har många äldre ledningar vilket innebär att arbetet med sanering- och underhållsarbeten kommer att fortskrida. Vinsterna med sanering är en reducerad mängd tillskottsvatten till samtliga avloppsreningsverk. I sin tur resulterar detta i en mindre förbrukning av energi och kemikalier samt mindre risk för bräddningar.

Ytterligare ett fokusområde är underhåll och utveckling av dricksvattennätet. Motiv till detta är att minska störningar i vattendistributionen för boende och industrier. Vinsterna med

saneringen är att reducera utläckage av rent dricksvatten som i sin tur resulterar i lägre kemikalier och energiförbrukning.

Fortsatt arbete med att ansöka om tillstånd för vattenverksamhet samt vattenskyddsområden kommer att pågå under 2024.

En stor utmaning inom VA-verksamheten framöver är också att behålla och utveckla personalen för att klara de satsningar kommunen står inför.

De framtida utmaningarna inom området innebär att samverkansmöjligheter med andra kommuner behöver beaktas.

Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram gäller för perioden 2022-2027. Kommunerna har sex åtgärder i åtgärdsprogrammet. De som VA-verksamheten berörs av är framförallt:

Åtgärd 1 - *Kommunerna ska genomföra en förvaltningsövergripande planering för åtgärdsprogrammets genomförande.* För VA-verksamheten innebär det att man behöver vara delaktig i en sådan förvaltningsövergripande planering.

Åtgärd 3 – *Dricksvattenskydd. Kommunerna ska säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen.* För VA-verksamheten innebär åtgärden att revidera vattenskyddsområden som är inrättade före införandet av miljöbalken 1998. Åtgärden ska vara vidtagen senast 2025.

Åtgärd 5 – *VA-plan inklusive dagvatten. Kommunerna ska upprätta eller revidera plan för dricksvatten, spillvatten och dagvatten (VA-plan) och genomföra åtgärder i enlighet med planen så att miljö kvalitetsnormerna för yt- och grundvatten ska kunna följas. Samverkan ska ske med berörd länsstyrelse. Åtgärden ska påbörjas omgående och genomföras löpande.* För Hylte kommun innebär åtgärden att man behöver se över VA-planprocessen och säkerställa att den följer kraven.

Kommunstyrelsen beslutade i oktober 2023 att inriktningen för Hylte kommun ska vara att bli medlem i kommunalförbundet Samverkan Återvinning Miljö (SÅM). SÅM är ett kommunalförbund som gemensamt ansvarar för de deltagande kommunernas insamling och hantering av hushållsavfall. Kommunstyrelsen har gett kommunledningsförvaltningen i uppdrag att utreda förutsättningarna och konsekvenserna för ett medlemskap i SÅM inför att kommunfullmäktige fattar ett slutgiltigt beslut i frågan om inträde. Eftersom VA- och renhållningsenheten idag delar vissa resurser kommer ett eventuellt inträde i SÅM även att påverka VA-organisationen. Det är därför viktigt att även belysa detta i den utredning som ska genomföras.

Avfallshantering

Den 1 januari 2024 tar Hylte kommun över insamlingen av förpackningar vid kommunens återvinningsstationer. Det blir samtidigt obligatoriskt för både verksamheter och hushåll att sortera ut och skilja matavfall och förpackningar. De nya reglerna ger en ökad materialåtervinning av både förpackningsavfallet och det avfall som är förpackat.

Begreppet matavfall ersätts av bioavfall som är ett mer omfattande begrepp. Bioavfall inkluderar både livsmedels- eller köksavfall samt trädgårds- eller parkavfall.

Avfallet sorteras in enligt nedan tre grupperingar:

- trädgårds- eller parkavfall som innehåller parkslide eller invasiva främmande arter enligt EU-förteckningen,
- annat trädgårds- eller parkavfall än det som står beskrivit i ovan punkt,
- livsmedels- eller köksavfall, (ätlig olja eller liknande flytande ätligt fett ingår, men inte annat flytande bioavfall).

Från och med år 2027 ska insamlingen av förpackningar ske fastighetsnära. För Hylte kommun innebär dock detta i praktiken en målsättning om att införa ett nytt insamlingssystem från och med år 2026. Anledningen är att nuvarande avtal för insamling av avfall går ut år 2025 och ett nytt avtal behöver upphandlas som kan träda i kraft den 1 januari 2026. Kommunen ska även från och med den 1 januari 2026 samla in förpackningsavfall på torg, i parker samt andra populära platser där kommunen har ett renhållningsansvar enligt gaturenhållningslagen.

Information till Naturvårdsverket ska uppdateras kvartalsvis så att det tydligt framgår att kommunen arbetar för lagefterlevnaden om producentansvar för förpackningar. Det har även att göra med den ersättning som ska räknas fram som kommunen ska få i och med övertagandet av insamlingsansvaret.

Det finns ett ständigt behov av utveckling av insamlingen av hushållens grovavfall och mottagandet på återvinningscentralen. Kommunen kan förvänta sig utsortering av fler och fler fraktioner framöver.

Vilka beslut som Hylte kommun behöver fatta inom avfallsområdet är beroende av om ett inträde i SÅM kommer att genomföras eller inte, eftersom ett eventuellt inträde innebär att den fastighetsnära insamlingen anpassas till den modell som finns i SÅM.

Kommunstyrelsen beslutade i oktober 2023 att inriktningen för Hylte kommun ska vara att bli medlem i kommunalförbundet Samverkan Återvinning Miljö (SÅM). Kommunstyrelsen har gett kommunledningsförvaltningen i uppdrag att utreda förutsättningarna och konsekvenserna för ett medlemskap i SÅM inför att kommunfullmäktige fattar ett slutgiltigt beslut i frågan om inträde. Ett eventuellt inträde i SÅM ska därefter godkännas av samtliga av kommunalförbundets medlemmars kommunfullmäktige.

SÅM är ett kommunalförbund som gemensamt bildats av Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo kommuner år 2018. SÅM ansvarar för kommunernas insamling och hantering av hushållsavfall. Med ökade krav på insamling och hantering av hushållsavfall ser kommunledningsförvaltningen att det framöver kommer vara till fördel för Hylte kommun att samarbeta med andra kommuner.

Miljöproblematiken kring nedlagda deponier är ett annat område som behöver hanteras. Enligt Naturvårdsverket har kommunerna ett ansvar för att riskbedöma nedlagda deponier och

även för att det vid dessa platser ska finnas planerade och vidtagna åtgärder för att förebygga olägenheter. Det nationella målet är att samtliga deponier med riskklass 1 eller 2 ska vara åtgärdade fram till år 2050. Av de inventerade deponierna inomkommunen hamnade Gammalsbo deponi i riskklass 1. Nio deponier tilldelas riskklass 2 och fyra deponier riskklass 3. De deponier som fått hög riskklass är de där det behövs ytterligare utredning och som eventuellt även behöver åtgärdas. En rapport och förslag på kontrollprogram avseende Gammalsbo deponi har tagits fram och lämnats till länsstyrelsen innevarande år. Det kommer att ske ett fortsatt arbete avseende övriga nedlagda deponier under kommande år, enligt den antagna handlingsplanen.

6. Taxor 2024

Nedanstående taxor är beslut från kommunfullmäktige november 2023. Alla taxor finns redovisade i en separat handling.

- Inför 2024 höjs VA-taxan med 16 %. Taxehöjningen utgår från olika faktorer: tidigare underskott, ökning av personalkostnader, ökade el- och kemikaliekostnader, inflationen och de prisökningar som denna medför samt investeringar enligt beslutad VA-plan.
- Inför 2024 höjs renhållningstaxan med 26 procent. Taxehöjningen utgår främst från att det finns ett behov om att hämta hem hela det underskott som belastar verksamheten. Andra olika faktorer som spelar in är fortsatt höga indexregleringar från entreprenörens håll, ökade personalkostnader (inklusive ökade pensions-kostnader), nya lagkrav, ökade kostnader för behandling av avfall. Branschen har ställts inför flera utmaningar till följd av bland annat Covid-19-pandemin, Rysslands invasion av Ukraina, energikrisen och den ökade inflationen. Situationen har lett till kostnadsökningar som påverkar såväl pågående entreprenader som förhandlingar kring nya entreprenadavtal.
- I taxan för miljöenhetens verksamhetsområde har en del justeringar gjorts jämfört med 2023 samt så har handläggningskostnaden per timme räknats upp till 1115 kr (miljöbalken) och enligt livsmedelslagstiftningen till 1 360 kr.
- Samhällsbyggnadsnämnden beslutade den 2022-08-31 §66 att föreslå kommunfullmäktige att anta förslag till taxa för upplåtelse av allmän platsmark med en justering, att avgiften för evenemang sänks från de föreslagna 2000 kr till 500 kr. När taxan sedan antogs i kommunfullmäktige den 2022-12-07 §134 fanns den föreslagna justeringen av avgiften för evenemang inte med vilket har korrigerats inför 2024.
- Taxan för arrende och andra nyttjanderätter lämnas oförändrad även 2024, förutom en höjning av den administrativa avgiften vid förnyelse av avtal, oavsett avtalstyp, från 434 kr till 440 kr, samt att det lagts till en informationstext för att förklara taxans innehåll.
- Översyn av plan- och byggtaxan har medfört några mindre justeringar. Handläggningskostnaden per timme höjs till 1 115 kr och justeringar har gjorts

gällande tidsuppskattningen på några ärendetyper för nybyggnad och tillbyggnad/ombyggnad, vilket ger en något högre taxa.